

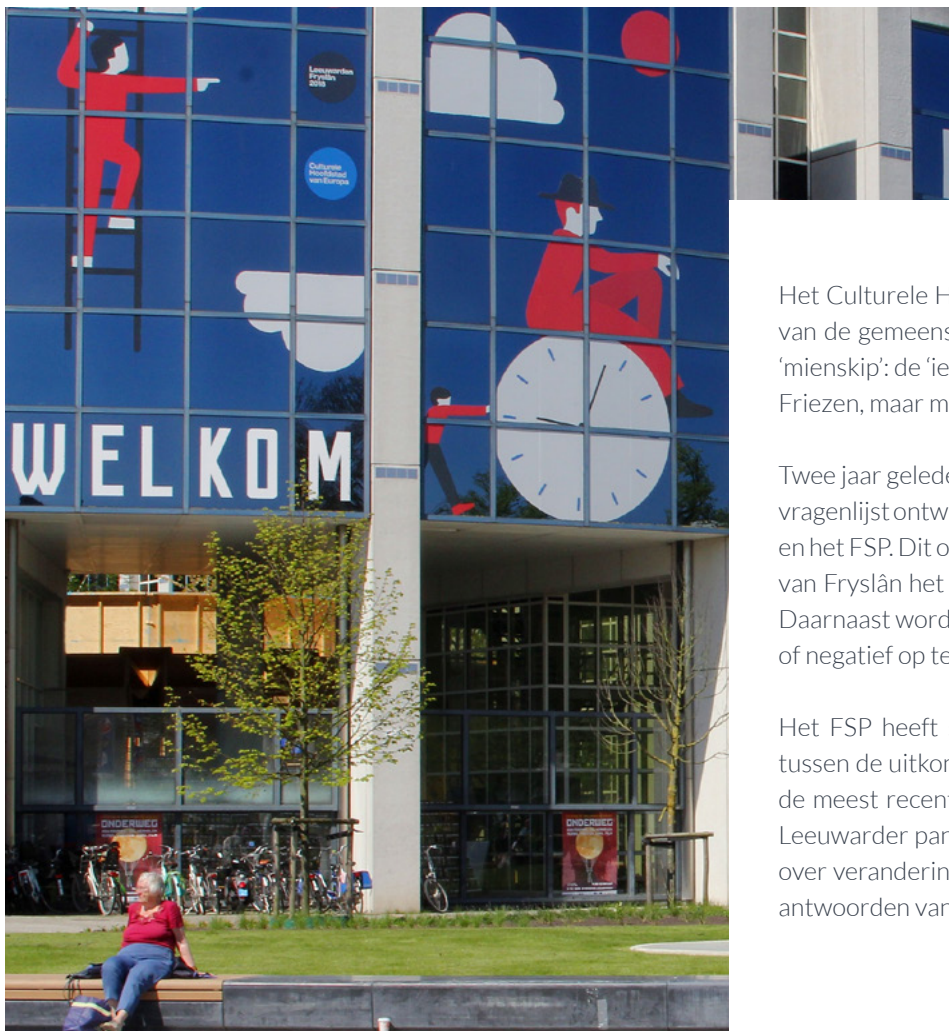
provinsje fryslân
provincie fryslân

IEPEN MIENSKIP IN FRYSLÂN

PANEL FRYSLÂN 02/19
FRIES SOCIAAL PLANBUREAU

CIJFERS / MENINGEN / INZICHT

AANTAL RESPONDENTEN

1.705 PANEL FRYSLÂN
354 BURGERPANEL LEEUWARDEN

Het Culturele Hoofdstadjaar 2018 in Leeuwarden en Fryslân (LF2018) is achter de rug. In dit jaar stond de kracht van de gemeenschap, oftewel de 'mienskip', centraal. Met LF2018 werd gestreefd naar een vernieuwde vorm van 'mienskip': de 'iepen mienskip'. Gebaseerd op de kracht van de gemeenschap en de onderlinge verbondenheid van de Friezen, maar met een blik naar buiten, naar de rest van Nederland en Europa (Bidbook LF2018).

Twee jaar geleden hebben de provincie Fryslân, de gemeente Leeuwarden en het Fries Sociaal Planbureau (FSP) een vragenlijst ontwikkeld rond de 'iepen mienskip' en deze voorgelegd aan de burgerpanels van de gemeente Leeuwarden en het FSP. Dit onderzoek is een herhaling van die meting in 2016. Aan de orde komen vragen als: kennen de inwoners van Fryslân het begrip 'iepen mienskip'? En in hoeverre vinden ze dat in Fryslân sprake is van een 'iepen mienskip'? Daarnaast wordt in dit onderzoek aandacht besteed aan wat de inwoners van LF2018 vonden. Kijken ze hier positief of negatief op terug? En waren ze betrokken bij LF2018, bijvoorbeeld als bezoeker of vrijwilliger?

Het FSP heeft sinds de vorige meting een geheel nieuw panel opgezet. Dit maakt een één-op-één vergelijking tussen de uitkomsten van nu en twee jaar geleden voor de hele provincie niet mogelijk. In deze rapportage worden de meest recente uitkomsten voor de hele provincie besproken op basis van het nieuwe Panel Fryslân (FSP). Het Leeuwarder panel is in de afgelopen twee jaar niet veranderd. Deze uitkomsten worden gebruikt om iets te zeggen over veranderingen in de afgelopen twee jaar. Uitspraken over veranderingen door de tijd zijn dus gebaseerd op de antwoorden van panelleden uit de gemeente Leeuwarden (zie kader).

BURGERPANEL LEEUWARDEN: VERANDERINGEN DOOR DE TIJD

In deze kaders leest u de veranderingen over tijd op basis van de Leeuwarder panelleden. Een groep van 354 panelleden deed in zowel 2016 als 2018 aan dit onderzoek mee. Ervaren zij meer of minder 'mienskip' dan twee jaar geleden? Hebben zij meer of minder behoefte aan burenccontact? En zijn zij positiever of negatiever geworden over LF2018? Per onderwerp leest u hier de antwoorden.

'IEPEN' EN 'MIENSKIP': HOE SCOREN DE INWONERS VAN FRYSLÂN?

Twee jaar geleden zijn twee maten ontwikkeld om de begrippen 'iepen' en 'mienskip' te meten. Hiervoor worden panelleden stellingen voorgelegd die gaan over de eigen buurt en contacten met buurtbewoners. Aan de hand van de mate waarin men het eens of oneens is met deze stellingen wordt een score van 1 tot en met 5 berekend voor 'iepen' en 'mienskip'. Naarmate mensen hoger scoren op deze schaal, ervaren zij meer 'iepen' dan wel 'mienskip'. 'Iepen' zegt iets over de mate waarin mensen openstaan voor (nieuwe) buurtbewoners en veranderingen in de buurt. 'Mienskip' gaat over het ervaren gemeenschapsgevoel in de buurt: trekken buurtbewoners bijvoorbeeld met elkaar op en kunnen ze met elkaar overweg?

De **Iepen** score is berekend aan de hand van de volgende acht stellingen:

- » De bewoners van mijn buurt staan open voor veranderingen
- » Buurtbewoners accepteren nieuwe bewoners snel
- » Het is makkelijk voor nieuwe mensen om er helemaal bij te horen in de buurt
- » In mijn buurt wordt geen onderscheid gemaakt tussen de mensen die hier al (bijna) hun hele leven wonen en mensen die hier nieuw zijn
- » Als iemand hier nieuw komt wonen, zal hij of zij er nooit helemaal bij horen (omgedraaid zodat een hogere score positief is)
- » Buurtgenoten staan open voor mensen die anders zijn
- » Nieuwe bewoners in mijn buurt stellen zich meestal spontaan voor
- » Het is de verantwoordelijkheid van de buurt om nieuwe burens onderdeel te laten worden van de buurt

De **Mienskip** score is berekend aan de hand van de volgende zes stellingen:

- » Veel bewoners van mijn buurt groeten elkaar
- » Bijna alle bewoners van mijn buurt doen wel ergens aan mee
- » De meeste mensen kunnen hier goed met elkaar overweg
- » Ik ben tevreden over de bevolkingssamenstelling in mijn buurt
- » Buurtbewoners organiseren veel voor de buurt
- » Ik heb veel contact met andere bewoners in mijn buurt

SCORES 'IEPEN' EN 'MIENSKIP' IN LEEUWARDEN ONVERANDERD

De scores voor 'iepen' en 'mienskip' zijn in de afgelopen twee jaar niet veranderd. Net als in 2016 was de gemiddelde score in het Leeuwarder panel voor zowel de ervaren openheid ('iepen') als het ervaren gemeenschapsgevoel ('mienskip') 3,6.

HOGERE INKOMENS ERVAREN MEER 'IEPEN MIENSKIP'

Op een schaal van 1 tot en met 5 scoren de inwoners van Fryslân 3,5 op 'iepen' en 3,7 op 'mienskip'. Niet alle inwoners van Fryslân ervaren dezelfde mate van openheid en gemeenschap in de buurt. De scores verschillen voor verschillende groepen in de Friese samenleving. Zowel voor 'iepen' als voor 'mienskip' speelt inkomen een belangrijke rol. Mensen met een hoger inkomen ervaren zowel meer openheid als gemeenschap in de buurt. Het ervaren gemeenschapsgevoel ('mienskip') van mensen die in een stad wonen verschilt van het gemeenschapsgevoel dat dorpsbewoners ervaren. Dorpsbewoners ervaren meer 'mienskip' dan stadsbewoners.

'Iepen' en 'mienskip' in Fryslân. Wie scoren hoger? Wie scoren lager?*

	Iepen	Mienskip
Opleiding		
Inkomen		
Stedelingen (t.o.v. dorpsbewoners)		
Leeftijd		
Alleenwonend		
Woonduur (0-5 jaar)		

Hogere score
 Geen verschil
 Lagere score

KLEIN DEEL ERVAART SCHADUWZIJD 'MIENSKIP'

Het positieve beeld van 'mienskip' is dat de buurtbewoners in een hechte gemeenschap leven waarin ze voor elkaar klaarstaan en naar elkaar omkijken. 'Mienskip' kan echter ook een schaduwzijde hebben. Mensen kunnen zich bijvoorbeeld buitengesloten voelen of te veel sociale controle ervaren (Bidbook LF2018). Veruit de meesten zien 'mienskip' als een positief begrip, slechts een klein deel van de inwoners van Fryslân ervaart deze schaduwzijde. Het zijn met name jongeren, mensen met een laag inkomen en mensen die minder dan vijf jaar in de buurt wonen die vaker aangeven de schaduwzijde van 'mienskip' te ervaren.

Ik heb het gevoel dat er achter mijn rug om over mij wordt gepraat

10%

De burens letten te veel op mij

8%

Ik zal er hier nooit echt bij horen

6%

BIJNA ÉÉN OP DE VIJF FRIEZEN GEEN BEHOEFTE AAN BURENCONTACT

Het hebben en onderhouden van sociale contacten is een belangrijk onderdeel van 'mienskip'. Mensen hebben in verschillende mate behoefte aan contact met hun burenen. Bijna de helft van de inwoners van Fryslân kiest het midden tussen geen en veel behoefte aan burenencontact. Bijna één op de vijf (19%) inwoners van Fryslân geeft aan geen of weinig behoefte aan contact met hun burenen te hebben. Aan de andere kant heeft ruim een derde (35%) (tamelijk) veel behoefte aan burenencontact.

In algemene zin, hoeveel behoefte heeft u aan contact met uw burenen? (in percentages)*

3%

OUDEREN MEER BEHOEFTE AAN BURENCONTACT

Niet iedereen heeft behoefte aan contact met zijn of haar burenen. Met name leeftijd speelt hierbij een rol. Ouderen hebben meer behoefte aan contact met de burenen. Daarnaast hebben alleenwonenden minder behoefte aan burenencontact dan mensen in een meerpersoonshuishouden. Ook het opleidingsniveau van mensen is van invloed op de behoefte aan contact met de burenen. Hoogopgeleiden hebben minder behoefte aan burenencontact dan laagopgeleiden. Ten slotte speelt de grootte van de woonplaats een rol: mensen die in een klein dorp (tot 500 inwoners) wonen hebben meer behoefte aan contact met hun burenen dan mensen die in de stad wonen.

BEHOEFTE AAN BURENCONTACT GELIJK GEBLEVEN

De behoefte aan burenencontact is in de afgelopen twee jaar niet veranderd. Ook in het Leeuwarder panel kiest de grootste groep (40% in 2016, 39% in 2018) voor het midden tussen geen en veel behoefte aan contact met de burenen. Net als twee jaar geleden geeft 14 procent aan veel behoefte aan burenencontact te hebben.

ONDERLING VERTROUWEN IN FRYSLÂN HOOG

Vertrouwen is onmisbaar in relaties en essentieel voor het functioneren van een samenleving. Vertrouwen is bijvoorbeeld een belangrijke voorwaarde voor mensen om te participeren in de samenleving (CBS, 2015). Veruit de meeste inwoners van Fryslân geven aan vertrouwen te hebben in anderen, zowel in het algemeen als in de eigen buurt.

De meeste **mensen**
zijn wel te vertrouwen

/ In het algemeen

81%

De meeste **buurtgenoten**
zijn wel te vertrouwen

/ In de buurt

91%

OUDEREN MEER VERTROUWEN IN ANDEREN

Vertrouwen is niet gelijk verdeeld over alle inwoners van Fryslân. Naarmate mensen ouder zijn, hebben ze meer vertrouwen in anderen. Naast ouderen hebben mensen met een hogere opleiding en een hoger inkomen meer vertrouwen in anderen.

Leeftijd	Opleiding	Inkomen
18-34 jaar 72%	laag 68%	onder modaal 72%
35-49 jaar 79%	midden 77%	modaal 75%
50-64 jaar 83%	hoog 88%	boven modaal 90%
65+ 85%		

STEDELINGEN MINDER VERTROUWEN IN BUURTGENOTEN

Op buurtniveau zien we voor een groot deel hetzelfde beeld. Ouderen, hoger opgeleiden en mensen met een hoger inkomen hebben ook meer vertrouwen in buurtgenoten. Daarnaast spelen ook de woonduur en stedelijkheid een rol. Mensen die relatief kort (0 tot 5 jaar) in hun buurt wonen en stedelingen hebben minder vertrouwen in hun buurtgenoten dan mensen die er al langer wonen en niet-stedelingen.

Woonomgeving	Woonduur
stad 88%	0-5 jaar 83%
platteland 94%	> 5 jaar 93%

ONDERLING VERTROUWEN NIET VERANDERD

Het onderling vertrouwen in Leeuwarden, zowel in het algemeen als in de buurt, is in de afgelopen twee jaar niet veranderd. In het Leeuwarder panel geeft 81 procent aan dat de meeste mensen wel te vertrouwen zijn en 87 procent vertrouwt de meeste buurtgenoten wel.

/ VERScheidenheid in CONTACTEN

In een buurt is niet iedereen gelijk. In hoeverre hebben inwoners van Fryslân verscheidenheid in hun contacten? Om dit te meten is een verscheidenheidsindex berekend. Deze index geeft aan in hoeverre de inwoners van Fryslân contact hebben met verschillende groepen mensen in hun buurt. 0 procent betekent dat er helemaal niet wordt omgegaan met anderen, 100 procent betekent dat mensen contact hebben met alle groepen waarvan men weet dat deze in de buurt wonen. Contact hebben betekent hier een praatje maken of over de vloer komen.

Grote verscheidenheid in contacten

Aan de panelleden is gevraagd of zij in hun buurt wel eens contact hebben met verschillende groepen mensen, namelijk buurtgenoten die:

- » lager opgeleid zijn dan u
- » geen Fries spreken
- » geboren en getogen zijn in de buurt
- » allochtoon zijn
- » hoger opgeleid zijn dan u
- » wel Fries spreken
- » ouder zijn dan 70 jaar
- » tussen de 15 en 25 jaar oud zijn
- » minder dan 5 jaar in de buurt wonen
- » een ander geloof of levensovertuiging dan uzelf hebben

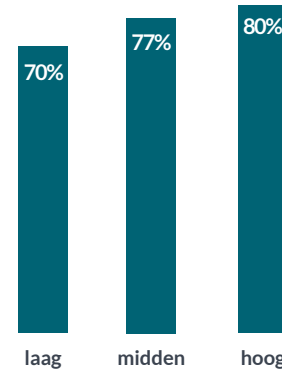
OP HET PLATTELAND MEER VERScheidenheid in CONTACTEN

Gemiddeld hebben inwoners van Fryslân met 76 procent van de groepen contact waarvan zij weten dat deze in hun buurt wonen. Plattelandsbewoners scoren bovengemiddeld (81%) op de verscheidenheidsindex, mensen die in de stad wonen lager (72%) dan het gemiddelde van Fryslân. Jonge inwoners van Fryslân (18-34 jaar) scoren in vergelijking met oudere leeftijdscategorieën aanzienlijk lager op de verscheidenheidsindex. Zij hebben dus minder vaak contact met andere groepen. Ten slotte zijn ook inkomen en opleiding van invloed op de verscheidenheid in contacten. Hoger opgeleiden en mensen met een hoger inkomen hebben een grotere verscheidenheid in de groepen waarmee zij contact hebben.

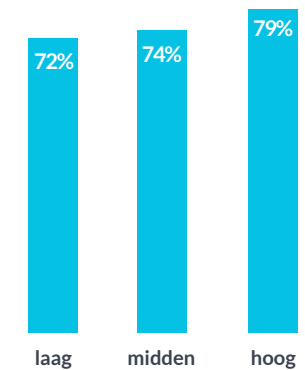
Verscheidenheidsindex
totaal in Fryslân **76%**

Verscheidenheidsindex uitgesplitst naar achtergrondkenmerken

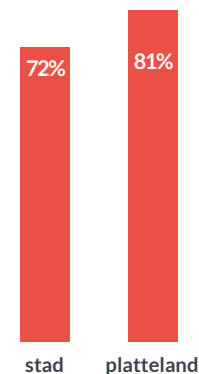
Inkomen

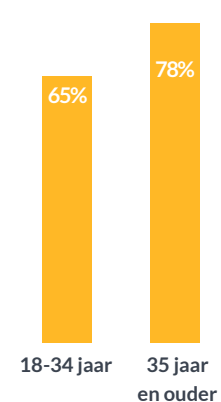
Opleiding

Woonomgeving

Leeftijd

Buurtgenoten kunnen elkaar op allerlei manieren helpen. Door burenhulp kunnen sociale netwerken ontstaan waarin mensen bij elkaar terecht kunnen voor hulp en steun (CBS, 2015). Hoe denken de inwoners van Fryslân over informele hulp in de buurt? En in hoeverre zijn de inwoners van Fryslân bereid hun burenen te helpen of doen ze dat al?

HULPBEREIDHEID IN FRYSLÂN GROOT

De inwoners van Fryslân zijn positief over de hulpbereidheid in hun buurt. Bijna driekwart (74%) is van mening dat de mensen in zijn of haar buurt bereid zijn elkaar te helpen. Gevraagd naar de eigen hulpbereidheid geeft een grote meerderheid (78%) van de inwoners van Fryslân aan buurtgenoten te helpen of daar beslist toe bereid te zijn als dat nodig is. Een grote groep (46%) geeft aan voor simpele taken ook liever hulp van de burenen te willen ontvangen dan van een instantie. Ruim een derde (35%) van de inwoners van Fryslân beschouwt de zorg voor elkaar in de buurt als een plicht.

Zou u een bekende uit uw buurt op de volgende manieren helpen als dat nodig zou zijn? (in percentages)

BURENHULP IN LEEUWARDEN TOEGENOMEN

Buurtgenoten zijn elkaar in de afgelopen twee jaar meer gaan helpen. Het percentage in het Leeuwarder panel dat aangeeft buurtgenoten op ten minste één manier te helpen is toegenomen van 33 naar 41 procent. Het aandeel mensen dat voor de post of de planten van de burenen zorgt nam toe van 29 procent in 2016 naar 39 procent in 2018. Ook af en toe de boodschappen doen wordt in toenemende mate voor buurtgenoten gedaan. Gaf in 2016 7 procent aan dit te doen, twee jaar later is dit 11 procent.

RUIM DE HELFT KENT HET BEGRIP 'IEPEN MIENSKIP'

Het centrale thema van LF2018 is de 'iepen mienskip'. In hoeverre zijn de inwoners van Fryslân bekend met dit begrip? En weten ze wat ermee wordt bedoeld? En wat verstaan zij zelf onder de 'iepen mienskip'?

56%

Kent het begrip 'iepen mienskip'

33%

Heeft wel eens van 'iepen mienskip' gehoord

11%

Kent het begrip 'iepen mienskip' niet

Wat verstaat u onder het begrip 'iepen mienskip'?

/ Iepen mienskip? Dat begrip ken ik!

- » Dat men er voor elkaar is, elkaar respecteert en rekening met elkaar houdt.
- » Dat de minsken mei inoar in gehiel foarmje, iepen steane foar inoar, en mekoar stypje as dat nedich is.
- » Dat je elkaar vrijlaat, en als het nodig is elkaar helpt.
- » Dat mensen openstaan voor elkaar en bereid zijn elkaar te helpen.
- » Wy moatte it mei elkoar dwaan.
- » We staan als gemeenschap/buurt open voor elkaar. We zijn een luisterend oor, helpen elkaar, beantwoorden vragen en hebben respect voor elkaar. Niemand wordt daarbij uitgesloten.
- » Vrij in doen, laten en denken. Rekening houdend met de omgeving.
- » Voor elkaar en met elkaar!
- » Veel geblaas, weinig wol.
- » Door elkaar te leren kennen wordt een band gevormd die zoal zorgt voor meer sociale controle, hulp en ook gezelligheid.
- » Openstaan voor elkaar en meedoen in de samenleving.
- » Openstaan voor elkaars zorgen en bereid zijn te helpen.
- » Openstaan voor elkaar. Maar beschouw het niet als een Fries fenomeen, dit kom je overal tegen.
- » O=Open, E=Eerlijk, N=Nieuwsgierig. Wie niet OEN is, is een oen.

54%

Denkt dat er binnen de provincie Fryslân sprake is van een 'iepen mienskip'

Wat verstaat u onder het begrip 'iepen mienskip'?

/ Iepen mienskip? Wel eens van gehoord...

- » Volgens mij heeft dit met LF2018 te maken. De verbinding met elkaar zoeken door van alles te organiseren.
- » Verzinsel van beleidsmakers.
- » Samen de buurt/omgeving leefbaar houden in de breedste zin van het woord.
- » Openstaan voor veranderingen in de sociale omgeving en woonomgeving. Waar mogelijk zorgen voor sociale cohesie.
- » Openstaan voor elkaar en elkaar helpen als dat nodig is.
- » Ze houden zich bezig met projecten rond LF2018.
- » Het is moeilijk hier een eigen interpretatie van te geven, daarvoor is het te veel het buzzwoord van LF2018.
- » Ik heb geen idee wat voor instantie het is.
- » Welkom, veilig gevoel, mooie voorzieningen.
- » Een flauwekulbegrip waar veel mensen weer veel subsidie van opstrijken.
- » Een hechte gemeenschap die opstaat voor anderen.

IN FRYSLÂN IN TOENEMENDE MATE SPRAKE VAN EEN 'IEPEN MIENSKIP'

Dat in 2018 meer mensen in het Leeuwarder panel het begrip 'iepen mienskip' kennen is logisch: zij zijn hier twee jaar geleden immers over bevraagd. In vergelijking met twee jaar geleden zijn meer mensen van mening dat in Fryslân sprake is van een 'iepen mienskip'. In 2016 dacht 41 procent dat binnen Fryslân sprake is van een 'iepen mienskip', in 2018 48 procent.

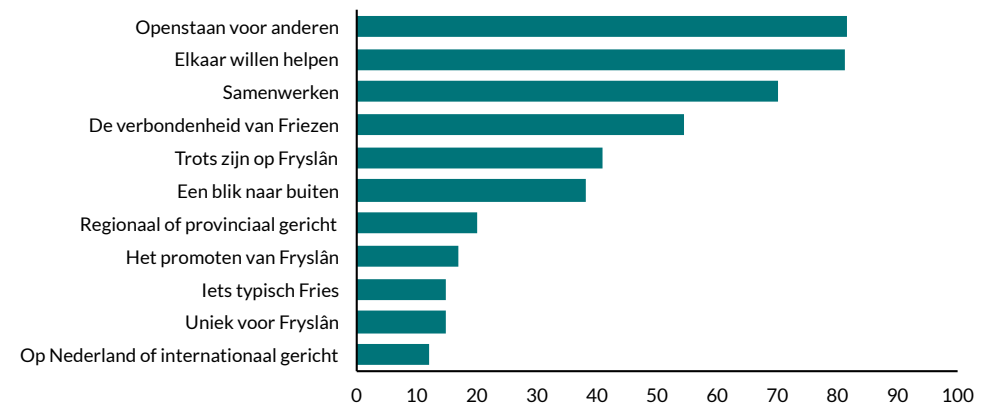

ELKAAR HELPEN EN SAMENWERKEN KENMERKT DE 'IEPEN MIENSKIP'

Wat kenmerkt de 'iepen mienskip' volgens de inwoners van Fryslân? De panelleden is een lijst voorgelegd met zaken die mogelijk deel uitmaken van een 'iepen mienskip'. Er konden meerdere antwoorden worden gekozen. De lijst is uiteraard niet volledig, maar de uitkomsten geven wel een beeld van waar inwoners van Fryslân de 'iepen mienskip' aan relateren.

De drie zaken die de inwoners van Fryslân veruit het vaakst aan de 'iepen mienskip' relateren zijn universele zaken als 'openstaan voor anderen' (82%), 'elkaar willen helpen' (81%) en 'samenwerken' (70%). De blik naar buiten richting Nederland en de rest van Europa wordt minder als onderdeel van de 'iepen mienskip' gezien (38%). Ook zien we dat de inwoners van Fryslân de 'iepen mienskip' niet beschouwen als iets typisch Fries (15%) en uniek voor Fryslân (15%). Na 'op Nederland of internationaal gericht' (12%) worden deze kenmerken het minst vaak gekozen.

Welke van de volgende zaken zijn volgens u onderdeel van een 'iepen mienskip'? (in percentages)

Ruim twee derde van de inwoners van Fryslân was betrokken bij LF2018

68%

63%

als toeschouwer/bezoeker

10%

als vrijwilliger/medewerker

3%

als organisator

Bezoekers bezochten gemiddeld **4 evenementen**, activiteiten, tentoonstellingen of kunstuitingen

Gemiddeld **aantal** bezoeken uitgesplitst naar achtergrondkenmerken:

Niet-inwoners Leeuwarden **4**

Inwoners Leeuwarden **7**

Man **4**

Vrouw **5**

18-34 jaar **3**

35-49 jaar **4**

50-64 jaar **5**

65 + **4**

Onder modaal inkomen **4**

Modaal inkomen **4**

Boven modaal inkomen **5**

Opleiding - laag **3**

Opleiding - midden **4**

Opleiding - hoog **5**

INWONERS VAN FRYSLÂN GEVEN LF2018 EEN 6,8

Aan de panelleden is gevraagd hoe tevreden of ontevreden zij over het algemeen zijn met Leeuwarden-Fryslân als Culturele Hoofdstad. De mate van tevredenheid konden zij uitdrukken in een cijfer van 1 tot en met 10. De inwoners van Fryslân beoordelen LF2018 gemiddeld met een 6,8. Met name het al dan niet betrokken zijn bij LF2018 als bezoeker, vrijwilliger of organisator beïnvloedt het cijfer dat de inwoners van Fryslân geven. Mensen die op één of andere manier betrokken zijn geven gemiddeld een 7,4. Mensen die niet betrokken zijn geven gemiddeld een 5,7. Naast betrokkenheid spelen ook inkomen, opleiding en geslacht een rol bij het gemiddelde cijfer voor LF2018. Hoog opgeleiden, mensen met een hoog inkomen en vrouwen geven een hoger cijfer. Ten slotte geven inwoners van Leeuwarden wonen een hoger cijfer dan mensen die niet in Leeuwarden wonen.

Over het algemeen, hoe tevreden of ontevreden bent u met Leeuwarden-Fryslân als Culturele Hoofdstad 2018?

WOONACHTIG IN LEEUWARDEN EN BETROKKEN BIJ LF2018? DUBBEL FEEST!

Voor de mensen die betrokken zijn bij LF2018 geldt dat het wonen in Leeuwarden **positief** is voor de waardering. Dus voor mensen die betrokken zijn én in Leeuwarden wonen, is het dubbel feest. Zij geven een 7,6.

Voor mensen die niet betrokken zijn bij LF 2018 geldt dat het wonen in Leeuwarden **negatief** is voor de waardering. Dus mensen die niet betrokken zijn en in Leeuwarden wonen, hebben voor hun gevoel wel de 'lasten' maar niet de 'lusten'. Zij geven een 5,8.

WAT ZEGGEN DE INWONERS VAN FRYSLÂN OVER LF2018?

DE MENSEN DIE EEN ONVOLDOENDE GEVEN 1-5 21%

- » Buiten de stedelijke concentratie was iets te weinig aandacht voor dit evenement.
- » Omdat ik in de Zuidoosthoek woon, heb ik het gevoel: wij horen er niet bij. In Leeuwarden regelen ze alles, en het platteland hoort er niet bij.
- » Ik heb een uitkering en heb in de binnenstad niets te zoeken. Mijn inkomen zit aan de armoedegrens. Een Culturele Hoofdstad is voor mij niets waard.
- » Een geldverslindend circus en een speeltje voor de elite.
- » Heb er niet zoveel mee. Ik had liever gezien dat het geld dat hier naartoe gaat naar de zorg ging.
- » Hier in Zuidoost Fryslân zit je te ver van Leeuwarden. Daar speelt alles zich af. Wij tellen niet mee.
- » Ik heb altijd moeite met dit soort uitgaven als er nog zo veel doelgroepen zijn die het geld goed kunnen gebruiken.
- » In de provincie merk je er weinig van. Ik ben diep teleurgesteld.
- » Dit culturele 'gedoe' kost handen vol geld. Maar een kleine groep heeft hier profijt van.
- » Een kaartje voor Stormruiter? Daar koop je een week je boodschappen voor.

DE MENSEN DIE GEMATIGD POSITIEF ZIJN 6/7 38%

- » De activiteiten vond ik heel positief. Het geld dat ernaartoe is gegaan vind ik wel heel veel. Dat is niet vol te houden op de langere termijn.
- » Een hoger cijfer zou het zijn geweest als er buiten Fryslân ook meer aandacht voor de kleinere activiteiten was geweest.
- » Er is niet veel doorgedrongen tot ons dorp, maar datgene wat ik heb gezien en bezocht was goed georganiseerd.
- » Goed georganiseerd, maar te weinig gebruik gemaakt van Fries talent, zeker in de kunstuitingen.
- » Ik had er minder van verwacht.
- » Er gebeurt tenminste iets, en het zet Fryslân op de kaart voor de rest van Nederland.
- » Ik was laatst in Leeuwarden en het was een gezellige drukte met veel buitenlandse toeristen.
- » De activiteiten vind ik heel positief. Het geld dat er in om is gegaan vind ik wel heel veel.
- » Een boost voor het noorden, belangstelling vanuit andere delen van het land.
- » Een mooie opsteker voor heel Fryslân.
- » Het brengt bezoekers, maar ook kosten. Ik weet niet hoe de kosten-batenanalyse gaat uitvallen.
- » Ik ben zelf niet vaak naar activiteiten geweest, maar ik merkte wel dat mensen in mijn omgeving ervan genoten.
- » Ik wil het geen onvoldoende geven, maar ik vind wel dat het erg duur is geworden.

DE MENSEN DIE ENTHOUSIAST ZIJN OVER LF2018 8-10 41%

- » Bijzondere evenementen. Fryslân is op de kaart gezet.
- » De eigenwaarde van Friezen is vergroot, net als hun tevredenheid met onze provincie.
- » Een goed gevoel zonder protserig te zijn.
- » Het overtrof mijn verwachtingen.
- » Ljouwert is heel gezellig druk geworden wanneer je overdag door de stad loopt.
- » De stad bruist. Er is meer te doen, er zijn meer mensen op straat en daardoor is de stad heel aantrekkelijk.
- » Dit was een opsteker voor Leeuwarden en het heeft Fryslân op de kaart gezet, niet alleen in Nederland, maar ook in Europa en daarbuiten.

WAARDERING LF2018 IN DE LOOP VAN HET JAAR GESTEGEN

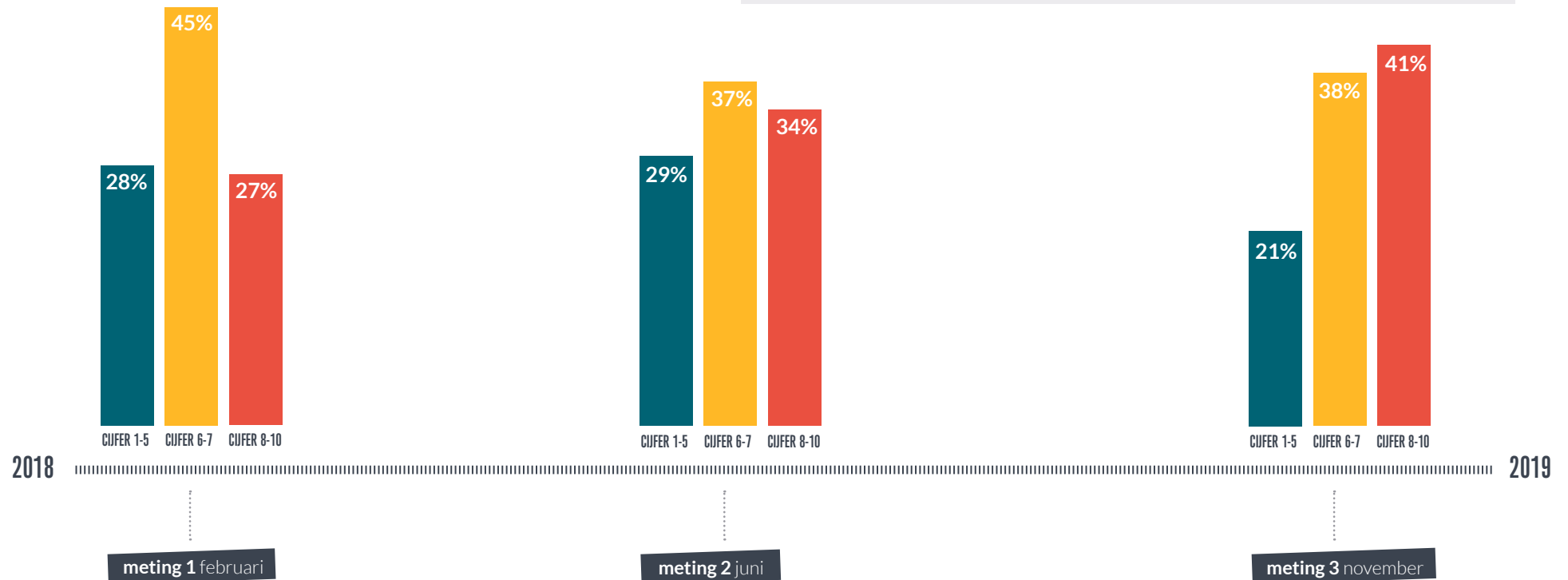
Tijdens het Culturele Hoofdstadjaar is driemaal (in februari, juni en november) aan de panelleden gevraagd hoe tevreden of ontevreden zij over het algemeen zijn met Leeuwarden-Fryslân 2018. In het begin van het jaar gaven de inwoners van Fryslân gemiddeld een lager cijfer (6,4) dan aan het einde van het jaar (6,8). In bovenstaande figuur is te zien dat het aandeel mensen dat een onvoldoende (1-5) geeft door de tijd afneemt en het aandeel dat een hoog cijfer (8-10) geeft toeneemt. Ook op deze manier zien we de toegenomen waardering terug.

Over het algemeen, hoe tevreden of ontevreden bent u met Leeuwarden-Fryslân als Culturele Hoofdstad 2018?

LEEUWARDERS OOK STEEDS POSITIEVER OVER LF2018

Zowel in de aanloop naar als tijdens LF2018 is de Leeuwarder panelleden gevraagd of zij het positief of negatief vinden dat Leeuwarden-Fryslân in 2018 Culturele Hoofdstad is. Tussen deze twee metingen is men positiever geworden. In 2016 was 65 procent (zeer) positief, in 2018 is dit toegenomen tot 84 procent.

CONCLUSIE

DORPSBEWONERS ERVAREN MEER 'MIENSKIP' DAN STEDELINGEN

Twee jaar geleden zijn twee maten ontwikkeld om de begrippen 'iepen' (de ervaren openheid) en 'mienskip' (het ervaren gemeenschapsgevoel) te meten. Op een schaal van 1 tot en met 5 scoort Fryslân 3,5 op 'iepen' en 3,7 op 'mienskip'. De inwoners van Fryslân ervaren iets meer gemeenschapsgevoel dan openheid in hun buurt. Voor het ervaren gemeenschapsgevoel ('mienskip') in de buurt geldt dat dorpsbewoners dit meer ervaren dan stedelingen. De 'mienskip' onder dorpsbewoners blijkt ook uit het feit dat zij vaker vertrouwen hebben in buurtgenoten en met meer verschillende groepen in hun buurt contact hebben dan stedelingen.

DE 'IEPEN MIENSKIP' DOOR DE TIJD

Uit de uitkomsten van het Leeuwarder Burgerpanel blijkt dat de ervaren openheid ('iepen') en het gemeenschapsgevoel ('mienskip') in de afgelopen twee jaar niet zijn veranderd. Ook andere maten rond de 'iepen mienskip', zoals de behoefte aan burenccontact en vertrouwen in elkaar, zijn niet veranderd in vergelijking met de eerste meting. Toch is niet alles hetzelfde gebleven. Zo vinden meer mensen dat in Fryslân sprake is van een 'iepen mienskip' en is het aandeel mensen dat aangeeft zijn of haar burens te helpen toegenomen. Elkaar helpen, volgens de inwoners van Fryslân één van de belangrijkste kenmerken van de 'iepen mienskip', wordt dus in toenemende mate in de praktijk gebracht.

TOEGENOMEN WAARDERING VOOR LF2018

Inwoners van Fryslân zijn in de loop van het Culturele Hoofdstadjaar positiever geworden over LF2018. Het gemiddelde waarderingscijfer voor LF2018 steeg van een 6,4 in februari naar een 6,8 in november. Het aandeel inwoners dat een onvoldoende geeft (cijfer 1-5) is in de loop van het jaar kleiner geworden en de groep die een hoog cijfer (8-10) geeft groter. De mensen die een onvoldoende geven, noemen vaak dat LF2018 te veel op Leeuwarden was gericht en dat het geld beter aan andere zaken besteed had kunnen worden. De mensen die een hoog cijfer geven, vinden met name dat Fryslân goed op de kaart is gezet en dat Leeuwarden een aantrekkelijker stad is geworden.

BETROKKENHEID BELANGRIJK VOOR WAARDERING LF2018

Ruim twee derde (68%) van de inwoners van Fryslân was betrokken bij LF2018. Veruit de meeste mensen (63%) waren als bezoeker of toeschouwer betrokken, een kleiner aandeel als vrijwilliger (10%) of organisator (3%). Vrouwen, Leeuwarders, hoogopgeleiden en mensen met een hoog inkomen waren het vaakst betrokken. Betrokkenheid bij LF2018 is van grote invloed op het cijfer dat mensen geven. Mensen die op één of andere manier betrokken waren bij LF2018 gaven gemiddeld een 7,4, mensen die niet betrokken waren een 5,7.

WORDT VERVOLGD...

Het Culturele Hoofdstadjaar is achter de rug, maar dat betekent niet dat het onderzoek naar de 'iepen mienskip' ook ten einde komt. Het FSP herhaalt samen met de gemeente Leeuwarden en de provincie Fryslân dit onderzoek in 2020. De vraag is in hoeverre de activiteiten rond LF2018 op de lange termijn een impuls hebben gegeven aan de ontwikkeling van de gemeente Leeuwarden en Fryslân als geheel.

Fries Sociaal Planbureau
Westersingel 4 / 8913 CK Leeuwarden
(058) 234 85 00
info@fsp.nl
www.fsp.nl

COLOFON

Panel Fryslân
Februari 2019

BRONNEN

CBS 2015 | Sociale samenhang – wat ons bindt en verdeelt
Stichting Kulturele Haadstêd 2018 | Bidbook Criss-Crossing Communities

AUTEUR

Arjen Brander en Miranda Visser

CONTACTPERSOON

Miranda Visser / 06 47027382 / mvisser@fsp.nl

VORMGEVING

Jongens van de Jong